

RÅGÖFÖRENINGENS ÅRSBERÄTTELSE

Verksamhetsåret 2016

Antalet medlemmar under verksamhetsåret: 62.

Styrelsen för Rågöföreningen och Rågökapellets Minnesfond hade följande sammansättning:

Ordförande Erik Söderberg

Vice ordförande Mats Stahl

Kassör Nils Espling

Sekreterare Arnold Lindgren

Styrelseledamöter Gun Pella, Fredrik Nyman, Mikael Nyman

Suppleanter: Gunbritt Olsson, Christer Svedberg

Föreningens revisorer: Nils Sjölund, Lauri Lindgren

Valberedning: Birgitta Söderberg (LR), Ulla Stjernberg (SR), Ronnie Ericson (LR)

Föreningens årsmöte ägde rum den 10 april 2016.

Föreningens styrelse har hållit 6 protokollförda möten under mandatperioden.

Med anledning av att styrelsens ordförande varit bosatt i Estland, har vice ordföranden Mats Stahl lett styrelsens arbete under verksamhetsåret.

Under året avled Erhard Lindman, föreningens trogne medlem och ledamot i valberedningen.

Årets verksamhet

Den nya naturskyddslagen för Rågöarna

Våra inlägg till Miljöverket angående deras förslag till ny skyddsföreskrift för Rågöarna fortsatte vi med i början av år 2016. Men vår framställan att införa byzon, där Lagenis by låg, förbigicks utan någon förklaring och vårt förslag att utvidga byzonerna för Storbyn på Stora Rågö och Storbyn på Lilla Rågö avvisades. Vi vände oss återigen till Miljöverket i en ny protest, där vi bl.a. krävde Miljöverket på deras motivering, att Lagenis inte fick räknas som byzon. I svarsbrev av den 6 april fick vi slutligen en motivering angiven. Den löd, att den tidigare Lagenis byn var en liten och relativt ny by. därför skulle inte byzon införas där. Alltså en ologiskt fabricerad förklaring, om man jämför med, att det gick mycket bra att införa byzon på ett ryskt kasernområde på Lilla Rågö, där det tidigare aldrig funnits en by.

Sammanfattningsvis har Miljöverket avvisat våra synpunkter och förslag på ett godtyckligt sätt riktad mot rågöättlingar som under markreformen återfick markegedom på Rågöarna och därmed bl.a. lämnat 8 markägare på Stora Rågö och 2 på Lilla Rågö helt utan bygg rätt. Enligt uppgift skall förslaget till den ny skyddsföreskriften vara framlagd av miljöministern till regeringen för att fastställas.

Projekt röjning Storbyn, Stora Rågö

Ett initiativ att påbörja uppröjning inne i den ruinby som återstår av den forna Storbyn på Stora Rågö togs av Jana Stahl ihop med PSAS (Stiftelsen för Rågöarnas utveckling) och Pakri Tarvas. Man samlade ihop ett gäng frivilliga till talkoarbete och så for man till Stora Rågö på valborgsmässoafton. Omkring 20 frivilliga slöt upp, bland dem säckpipespelerskan Leanne Barbo och dragspelaren Romet Pott som båda underhöll med musik förutom att de deltog i arbetet. Man röjde kring de forna stengårdarna, gatan och inne på ett par gårdsplaner. Dessutom inhägnade man 11 oskyddade brunnsöppningar. Ett hedervärt och tacknämligt arbete av entusiaster i Estland. Från Sverige deltog Fred och Anna Greta Söderberg. PSAS ordnade överfart från Korkis och på öarna stod Pakri Tarvas för transport och mathållning. Man har för avsikt att under 2017 fortsätta med uppröjningsarbetet och till slut få ruinbyn öppen och tillgänglig som ett kulturminne för turister och besökare. Detta initiativ är vi i Rågöföreningen mycket glada över och vi uttrycker vår tacksamhet till alla frivilliga.

Kapellen.

Under hösten 2015 upprättade firma Rändmeister ett avtal om bygge av innertak i Stora Rågö kapell, kostnad 4992 euro. Arbetet skulle vara utfört till den 30 maj 2016. Rågöföreningen gjorde en förskottsbetalning under oktober 2015 på 2496 euro. 20 december lämnade firma Rändmeister också offert på avjämning av murverket på de inre fönsterbänkarna och montering av yttre fönsterbleck, 1092 euro, samt tillverkning och uppsättning av skyddstak för ytterdörren 900 euro. Arbetet blev dock inte utfört. Den 15 oktober 2016 ber Juhan Kilumets i firma Rändmeister Rågöföreningen att avsluta allt arbetsenligt mellanhavande med firman Rändmeister. Det utbetalda förskottet på 2496 euro återbetalades. I brevet skriver han, att han inte lyckades få ihop erforderligt arbetslag och ber om ursäkt. En bidragande orsak till misslyckandet kan också vara, att Juhan Kilumets har varit drabbad av sjukdom. Einar Mählberg i Kapellfonden och Lea Stroh har gjort en överenskommelse med firma Küüp OÜ, att denna firma skall överta arbetena. Öarna och projekten skall besökas under våren och därefter är det meningen, att arbetsavtal skall upprättas.

Kulturrådets ordförande och styrelsen i Estland har beslutat om projektbidrag till "Lilla Rågö kapell, fortsättningsarbete 2017" på 1000 euro som våren 2017 skall godkännas av Kulturrådets möte och därefter utbetalas till Rågökapellens Minnesfond

Gudstjänst och besök av seglarskola

S:t Mikael församling från Tallinn gjorde utflykt till Lilla Rågö och kyrkoherden Patrik Göransson förrättade gudstjänst den 26 juni vid kapellet. C:a 30 personer deltog i utflykten, dock var inga rågöbor från Sverige med denna gång. Samtidigt besöktes Rågöarna av en seglarskola som SOV i Estland hade anordnat för ungdomar. Erik Söderberg guidade dem på öarna. Ingen gemensam resa till Rågöarna var planerad detta år. Fokus var riktad till Hapsal, där sång och dansfestivalen ägde rum.

Sång och dansfestival i Hapsal

Årets händelse var estlandssvenskarnas sång och dansfestival i Hapsal den 2 - 3 juli. Det var tredje gången som estlandssvenskarna ordnade denna festival, den första hölls 1933. Rågöarna representerades av 12 medverkade i årets festival, dels som sångare i Aibokören, dels som dansare i Rågöbornas danslag. Rågöbornas danslag kompletterades dessutom med 3

danspar från estniska Leesikad och 2 spelmän, en på säckpipa och en på dragspel. Rågöföreningen betalade bidrag till resekostnaderna för de 12 medverkande från Sverige med 500 SEK per person. Rågöarna var väl bemärkta vid festivalen. Aibokören sjöng en visa på rågöspråk, "Kast kappen e kärre", efter text av Irene Sydman. Själva finalen i dansfestivalen med alla deltagande danslag på scen var utformad i rågödansens tecken (totalt deltog 12 danslag från Estland och Sverige).

Hembygdsdagen

Estlandssvenskarna hembygdsdag 2016 arrangerades den 17 september i Ansgarskyrkan på Lidingö. Rågöbornas danslag var inbjudna att uppträda och dansade under Nils Sjölungs ledning. Gun Pella berättade om sång och dansfestivalen i Hapsal och visade film tillsammans med Monica Ahlström från SOV. Också Aibokören medverkade med att sjunga sånger som sjöngs under sång och dansfestivalen i Hapsal.

Detaljplan för ny hamn vid Lillbyn på Lilla Rågö

Redan den 8 april 2010 fattade Paldiski stad beslut om att upprätta detaljplan för en ny hamn vid Lillbyn, Lilla Rågö. Under 2016 var frågan uppe vid två tillfällen. 10.6 - 30.6 var detaljplanen uppe på offentlig utställning i Paldiski, dit markägarna som gränsade till hamnområdet kallades, likaså berörda ämbetsverk i Estland. Efter utställningen lämnade Miljöverket en rad inlägg till Paldiski stad. Den 3.10 kallades parterna åter till Paldiski för samråd. I juni tog Erik Söderberg del av utställningen och den 3 oktober var Erik Söderberg samt Mikael och Mariann Nyman på plats. Detaljplanen har ännu inte fastställts. Förmodligen inväntas, att den nya storkommunen träder i verket efter kommunvalen i oktober. I den verksamhetsplan som Paldiski stad upprättat förutsågs, att hamnen skulle vara färdigbyggd till 2020.

Kommunreformen

Under året satte regeringen i Estland i gång med kommunreform i landet. Alla kommuner med mindre än 5000 bofasta uppmanades att gå samman till större enheter. De som inte gjorde det frivilligt skulle tvångssammanslutas. Detta ledde till, att fem kommuner, Paldiski stad (där Rågöarna ingår), Keila kommun (dock inte Keila stad), Padise kommun, Vasalemma kommun och Nõva koimmun tillsammans upprättade ett avtal om samgående till en storkommun. Man börjar organisera samgåendet från början av 2017 och sedan de kommunala valen hållits i landet under hösten, träder den nya kommunen till. Kommunens fullmäktige kommer sedan att vara stationerade i Paldiski och kommunstyrelsen i Keila. Paldiski stad behåller sin status som stad.

Kulturförvaltningen

Valen till den svenska Kulturförvaltningen i Estland förrättades 4 -6 november. Rågöarna fick med 2 representanten i den nya sammansättningen, Jana Stahl och Erik Söderberg. Ülo Kalm fortsätter som ordförande för Kulturförvaltningen och Jana Stahl som ordförande i styrelsen.

Hemsida

Det har länge varit ett önskemål, att Rågöföreningen borde ha en egen hemsida. Nu har Mats Stahl tagit an saken och hemsidan har diskuterats i styrelsen. Mats arbetar vidare med frågan och förhoppningsvis kommer hemsidan upp under 2017.

Inför år 2017

Vi räknar med, att föreningen upprättar hemsida.

Nästa gång skogsvårdsstöd kan sökas är i april 2017.

Arbeten vid kapellen som Einar Mählberg i Kapellfonden skaffat pengar till och som inte kunde utföras 2016 beräknas komma i gång till våren.

Vi hoppas på ett fortsatt uppröjningsarbete i Storbyn, Stora Rågö av frivilliga talkoarbetare.

Den 13 - 16 juli planeras dansläger på Rågöarna.

Föreningen fortsätter följa upp händelser i Estland som berör Rågöarna, den nya skyddsföreskriften, kommunreformen, eventuella detaljplaner, m.m.

Ett stort tack från styrelsen till alla som är medlemmar i föreningen och därmed gör det möjligt för föreningen att fortsätta finnas till.

Stockholm i januari 2017

Erik Söderberg

Mats Stahl

Arnold Lindgren

Nils Espling

Gun Pella

Fredrik Nyman

Mikael Nyman